

ที่ กษ 0303/ 6188

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

๑๕ สิงหาคม 2552

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแควน้อย
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่ 13 มกราคม 2552
2. สำเนากฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติ
การชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
3. ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแควน้อย
เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ.
พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้าย
กฎกระทรวง จำนวน 100 ชุด

ด้วยกรมชลประทานรายงานว่ามีการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานนอกภาคเกษตรกรรม
เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์จากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานอย่างเต็มที่ และเพื่อให้การใช้น้ำ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน
และเป็นการรองรับการขออนุญาตใช้น้ำจากภาคอุตสาหกรรม การประปา และภาคธุรกิจอื่นที่จะมีขึ้น
ในอนาคต สมควรกำหนดทางน้ำชลประทานซึ่งได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับลงวันที่
13 มกราคม 2552 กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทานแล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 1 เป็นทางน้ำ
ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน โดยออกเป็นกฎกระทรวง ทั้งนี้ ตามความในมาตรา 8 (1)
แห่งพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการ
ชลประทานหลวง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2518 จึงขอเสนอร่างกฎกระทรวง จำนวน 1 ฉบับ ดังนี้

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา
เขื่อนแควน้อย เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (1. คลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา
ของแม่น้ำแควน้อย 2. คลองซอย 1 ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา 3. คลองซอย 2 ขวา ของคลองส่งน้ำ
สายใหญ่ฝั่งขวา 4. คลองระบายน้ำสายใหญ่ 1 ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย 5. คลองระบายน้ำสายใหญ่ 2
ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย รวม 5 ทางน้ำ)

/ บันทึกวิเคราะห์สรุป ...

บันทึกวิเคราะห์สรุป

(1) เรื่องเดิม

เนื่องจากการใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเพื่อกิจการโรงงาน การประปา หรือกิจการอื่นที่มีใช้การเกษตรกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณของน้ำในแหล่งเก็บกักมีปริมาณลดลง การเก็บค่าชลประทานจะเป็นการแก้ปัญหาการใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ และโดยที่พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้ โดยต้องแสดงแผนที่แนวเขตให้ชัดเจน

(2) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

2.1 พิจารณาลงมติรับหลักการร่างกฎกระทรวง

2.2 เป็นการเสนอร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485

(3) ความเร่งด่วนของเรื่อง ถ้าดำเนินการได้รวดเร็ว จะเป็นผลดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสนองนโยบายของรัฐในด้านการควบคุมดูแลแหล่งน้ำ ซึ่งภาครัฐได้มีการณรงค์ให้มีการใช้น้ำอย่างประหยัดและถูกวิธี

(4)สาระสำคัญของเรื่อง

4.1 เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแลปริมาณน้ำ และเพื่อให้การใช้น้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งทำให้ทราบถึงปริมาณของน้ำที่ขาดหายไปจากระบบการชลประทาน จึงสมควรกำหนดให้ทางน้ำชลประทานดังกล่าวเป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการเงิน และงบประมาณโดยเงินที่เก็บได้จากผู้ใช้น้ำจากทางน้ำชลประทานเมื่อกฎกระทรวงมีผลบังคับใช้แล้ว จะนำเข้าเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน และจะนำมาใช้จ่ายเป็นค่าปรับปรุงบำรุงรักษาระบบการชลประทาน อันจะทำให้ใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้น้อยลง

4.2 การใช้น้ำนอกภาคเกษตรกรรมจากทางน้ำชลประทาน จะต้องมีการติดตั้งมาตรวัดน้ำ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ซึ่งในการออกกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทาน เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทานได้นั้น จะดำเนินการได้เฉพาะทางน้ำที่มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้เป็นทางน้ำชลประทาน ตามพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 แล้วเท่านั้น ปัจจุบันมีกฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) กำหนดอัตราค่าชลประทานและหลักเกณฑ์ไว้แล้ว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 2

4.3 ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำชลประทาน ปริมาณการใช้น้ำ และพื้นที่ได้รับประโยชน์ มีดังนี้

- ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ 108.13 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 99.27 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 3,897 ไร่
- ทางน้ำชลประทานคลองซอย 1 ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ 3.563 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 3.122 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 352 ไร่
- ทางน้ำชลประทานคลองซอย 2 ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ 13.87 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 5.928 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 672 ไร่
- ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำสายใหญ่ 1 ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ 16.58 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 13.26 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 650 ไร่
- ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำสายใหญ่ 2 ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย ปริมาณน้ำไหลผ่านทางน้ำประมาณ 1.605 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ปัจจุบันยังไม่มีสำนักงานประปาหรือโรงงานอุตสาหกรรม ขออนุญาตใช้น้ำ มีแต่การใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร ใช้น้ำประมาณ 1.28 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี ซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์ประมาณ 200 ไร่
- จากปริมาณการใช้น้ำในทางน้ำชลประทานทั้ง 5 ทางน้ำนี้ ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณน้ำในทางน้ำชลประทาน ซึ่งมีศักยภาพเพียงพอสามารถกำหนดแผนจัดสรรน้ำให้แก่ผู้ที่จะขออนุญาตใช้น้ำในภายหน้าได้ตามความเหมาะสม

ข้อกฎหมาย

- พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม

- กฎกระทรวง ฉบับที่ 42 (พ.ศ. 2540) ออกตามความในพระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พุทธศักราช 2485
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน พ.ศ. 2545

(5) ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติรับหลักการร่างกฎกระทรวงให้มีผลบังคับใช้

(6) ความเห็นชอบจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี เนื่องจากเป็นการบังคับใช้เฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(7) ในกรณีที่มีกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งใด ๆ กำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์หรือศึกษาในเรื่องนั้นก่อนดำเนินการ ให้เสนอรายงานการวิเคราะห์หรือการศึกษา พร้อมทั้งจัดทำผลสรุปเสนอมาด้วย

ไม่มี เนื่องจากเป็นการดำเนินการเฉพาะภายในเขตชลประทานเท่านั้น

(8) ค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ และที่มาแห่งเงินค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการดำเนินการจัดพิมพ์แผนที่ท้ายกฎกระทรวง ใช้งบประมาณจากเงินทุนหมุนเวียนเพื่อการชลประทาน

(9) รายละเอียดที่ประสงค์จะให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้ความเห็นชอบหรือมีมติ โดยให้ระบุให้ชัดเจน และแยกเป็นข้อ ๆ ให้ครบถ้วน

เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติรับหลักการร่างกฎกระทรวง จำนวน 1 ฉบับ คือ

ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแควน้อย เป็นทางน้ำชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. (รวม 5 ทางน้ำ) ได้แก่

1. ทางน้ำชลประทานคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวาของแม่น้ำแควน้อย จากกิโลเมตรที่ 0.000 ในท้องที่ตำบลบ้านยาง ถึงกิโลเมตรที่ 22.657 ในท้องที่ตำบลท้อแท้ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

2. ทางน้ำชลประทานคลองซอย 1 ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา จากกิโลเมตรที่ 0.000 แยกตรงกิโลเมตรที่ 11.454 ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ในท้องที่ตำบลท่างาม ถึงกิโลเมตรที่ 1.454 ในท้องที่ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

3. ทางน้ำชลประทานคลองซอย 2 ขวา ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา จากกิโลเมตรที่ 0.000 แยกตรงกิโลเมตรที่ 11.783 ของคลองส่งน้ำสายใหญ่ฝั่งขวา ในท้องที่ตำบลท่างาม ถึงกิโลเมตรที่ 1.913 ในท้องที่ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

/ 4. ทางน้ำ ...

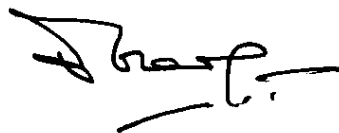
4. ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำสายใหญ่ 1 ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย จากกิโลเมตร ที่ 0.000 ในท้องที่ตำบลท่างาม ถึงกิโลเมตรที่ 4.255 ในท้องที่ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

5. ทางน้ำชลประทานคลองระบายน้ำสายใหญ่ 2 ฝั่งขวา ของแม่น้ำแควน้อย จากกิโลเมตร ที่ 0.000 ในท้องที่ตำบลท่างาม ถึงกิโลเมตรที่ 1.620 ในท้องที่ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นชอบตามที่กรมชลประทานเสนอ จึงขอส่ง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้ทางน้ำชลประทานในเขตโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาเขื่อนแควน้อย เป็นทางน้ำ ชลประทานที่จะเรียกเก็บค่าชลประทาน พ.ศ. จำนวน 1 ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกคำชี้แจงรายละเอียด บันทึกหลักการและเหตุผล และแผนที่ท้ายกฎกระทรวง จำนวน 100 ชุด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วยหมายเลข 3

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองกฎหมายและที่ดิน

โทร./โทรสาร 0-2241-2626